

החלטה מספר 890 של הממשלה מיום 27.12.2015

נושא ההחלטה:

עידוד עסקים חדשים

מחליטים:

לגבש ולהפעיל תכנית לעידוד פעילותם של עסקים חדשים על מנת לסייע לעסקים אלו לבסס פעילות בת קיימא, להגדיל את שיעורי השרידות שלהם ולהרחיב את התעסוקה.

בהחלטה זו:

"הקמה" - פתיחת תיק במע"מ.

"הפרה בוטה" - הפרה של הוראה מהוראות חוק שניתן להטיל בגינה עיצום כספי והינה בעלת מרכזיות, בולטות וחשיבות עקרונית ברגולציה לפי אותו חוק, וכן הפרה של הוראה מהוראות החוק המבוצעת בניסיונות המעידות על שיטתיות ותכנון או הפרה שגרמה לפגיעה משמעותית ורחבת היקף.

"מחזור עסקאות שנת" - מחזור עסקאות של עוסק כהגדרתו בחוק המע"מ.

"עסק" - כל אחד מאלה ולמעט חברה כמשמעותה בחוק תאגידי מים וביוב ולמעט מוסדות חינוך. לעניין החלטה זו "מוסד חינוך" הינו מוסד חינוך רשמי ומוכר שאינו רשמי כמשמעותם בחוק לימוד חובה, התש"ט-1949, מוסד חינוך שחל עליו חוק פיקוח על בתי ספר, התשכ"ט-1969, ומוסד חינוך שחל עליו חוק מוסדות חינוך תרבותיים ייחודיים, התשס"ח-2008.

(1) עוסק פטור כהגדרתו בחוק המע"מ;

(2) עוסק מורשה כהגדרתו בחוק המע"מ;

(3) מוסד כספי כהגדרתו בחוק המע"מ;

"עסק חדש" - עסק אשר טרם חלפו 5 שנים מיום הקמתו ואשר אינו נשלט על ידי מי ששלט ו/או שולט בעסק נוסף (בארץ או מחוץ לארץ) או שבני משפחתו מקרבה ראשונה שלטו או שולטים בעסק נוסף אשר עיסוקו בתחום אינו זהה לתחום עיסוקו של העסק נשוא הגדרה זו. בהחלטה זו ייחשב גם יחיד המקיים עסק כמי ששולט בעסק.

"רגולציה" - בהתאם להגדרתה בהחלטת הממשלה מס' 2118, מיום 22.10.2014 בנושא 'הפחתת הנטל הרגולטורי' (להלן: "החלטה 2118").

"רגולטור" - כהגדרתו בהחלטה 2118.

"עלות הבירוקרטיה" - כהגדרתה בהחלטה 2118.

"עלות העמידה בדרישות הרגולציה" - כהגדרתה בהחלטה 2118.

"שליטה" - כהגדרתה בסעיף 1 לחוק התקשורת (בזק ושירותים), התשמ"ב-1982.

התאמת נטל רגולטורי לעסקים חדשים

א. להטיל על כלל משרדי הממשלה (להלן: "המשרדים") לקבוע את ההסדרים הבאים:

1. רגולציה אשר הפרתה גוררת הפעלת סנקציה של עיצום כספי:

א. ככל שמדובר בהפרה ראשונה ובהפרה שנייה של העסק החדש ובלבד שלא מדובר בהפרה בוטה - ישלח הרגולטור התראה מינהלית בלבד, שלפיה לא יוטל עיצום כספי בגין מעשה ההפרה ויירשם בה כי על המפר להפסיק את ביצוע ההפרה ואם ימשיך בהפרה או יחזור עליה בפעם השלישית יהא צפוי לעיצום כספי בשל הפרה נמשכת או הפרה חוזרת.

ב. ככל שבוצעה על ידי העסק הפרה שאינה הפרה ראשונה או הפרה שנייה שבשלן יש לשלוח התראה - יוגבל סכום העיצום הכספי שניתן להטיל על העסק ל-5% ממחזור העסקאות השנתי של העסק החדש אם בוצעו במהלך השנתיים הראשונות ממועד הקמת העסק, ותוגבל ל-7% ממחזור העסקאות השנתי אם בוצעו במהלך שלוש השנים (שלאחר מכן).

ג. לשם יישום סעיפים קטנים א(1)-(א) - א(1)(ב) להחלטה זו, יפרסם משרד המשפטים, בתוך 60 יום ממועד קבלת החלטה זו, הצעת חוק שתחיל את ההקלות המנויות לעיל בחקיקה כוללת לסמכות להטיל עיצומים כספיים שבאחריות משרדי ממשלה (להלן: "חקיקה כוללת"). הצעת החוק תגובש בתיאום עם משרד ראש הממשלה והסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים בכל הנוגע להיבטים הקשורים לסעיפים המנויים לעיל. החקיקה תכלול סמכות לשר הממונה על חוק הכולל סמכות להטיל עיצומים לקבוע הפרות בוטות. כמו כן, בחקיקה תיקבע רשימת חוקים שיוחרגו מן ההקלות שבסעיף א(1)(א) להחלטה זו. רשימת החוקים וכן השינויים שייערכו בה, ככל שייערכו, תגובש בהתייעצות מקדימה עם משרד ראש הממשלה והסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים. חקיקה המכילה ממועד קבלת החלטה זו את המנגנונים המנהליים המאפשרים את יישום סעיפים א(1)(א)-(א)(1)(ב) להחלטה זו יוחרגו מהחקיקה הכוללת.

2. בחינת האפשרות לערוך תכנית הקלות ברגולציה לעסקים חדשים (להלן: "תכנית ההקלות") לעניין רגולציות שאינן מפורטות בסעיפים ג-ו להחלטה זו:

א. התכנית תיערך בתיאום עם תכניות החומש של המשרדים (בהתאם להחלטה 2118), ותקבע את הרגולציות המקדימות להכרחיות לצורך פתיחת עסק, ותבחן האם ובאיזה אופן ניתן להחיל על עסקים חדשים את שאר הרגולציות באופן מדורג, וְהכל מבלי לפגוע באינטרסים הציבוריים המוגנים הנוגעים לענין. למען הסר ספק יובהר כי יישום תוכנית ההקלות ייעשה ברמה הנורמטיבית שבה נקבעת הרגולציה העיקרית, ובין היתר, חקיקה או חקיקת משנה, לפי הענין.

ב. עם יישום תכנית ההקלות, יפרסם הרגולטור הרלבנטי מדרוך מעשי שינגיש ויבהיר את החובות הנדרשות מעסק ובמובחן - את החובות הנדרשות מעסק חדש. המדריכים יערכו ויפורסמו בתוך 3 שנים ממועד קבלת החלטה זו או בתוך 6 חודשים מיום קביעתם של התיקונים הנדרשים לשם יישום תכנית ההקלות.

ב. בעניין אגרות שעסק חדש נדרש לשלם אגב הפעלת עסקו, לקבוע את הדברים הבאים:

1. יינתנו פטור או הנחה מתשלום אגרות אשר נדרשות לתשלום מהעסק לשם הפעלתו בהתאם לאמור בסעיף ב(2) להחלטה זו.

2. בתוך 14 יום ממועד קבלת החלטה זו, יוקם צוות בראשות הכלכלן הראשי במשרד האוצר ובהשתתפות נציגי הסוכנות לעסקים ובינוניים במשרד הכלכלה והתעשייה, משרד ראש הממשלה, המועצה הלאומית לכלכלה, אגף תקציבים במשרד האוצר, נציגי מינהל הכנסות המדינה באוצר, נציגי המשרדים הרלוונטיים לפי העניין ונציג משרד הפנים לעניין אגרות המשולמות לרשויות המקומיות, שיפעל כדלהלן:

א. הצוות האמור ימפה את האגרות הנוגעות לעניין ובתוך 3 חודשים ממועד קבלת החלטה זו ימליץ לשר האוצר על האגרות אשר בעניין יינתנו פטור או הנחה.

ב. לעניין אגרות הנתונות בסמכות השלטון המקומי – הצוות יציג עמדתו לממשלה לאחר הידברות עם מרכז השלטון המקומי.

ג. עבודת הצוות תתחשב, בין היתר, בשיקולי פגיעה בהכנסות המדינה ובהכנסות הרשויות המקומיות ופגיעה ביכולות הבקרה והאכיפה של היחידה הרלבנטית על הגורמים המפוקחים על ידה.

ג. הממשלה רושמת לפנייה את הודעת שר הכלכלה והתעשייה בדבר הצעדים הבאים הננקטים על ידו. משרד הכלכלה והתעשייה יתאים את הרגולציה שבתחום סמכותו לרבות באמצעות תזכירי חקיקה אם ידרשו, בתוך 6 חודשים, לכל הפחות בנושאים הבאים:

1. דמי טיפול לארגוני המעסיקים:

יתוקנו תקנות הסכמים קיבוציים (תשלום דמי טיפול ארגוני-מקצועי לארגון מעבידים), התשל"ז-1977 כך שעסקים חדשים יהיו פטורים מתשלום דמי טיפול לארגוני המעבידים.

2. קידום העקרונות המפורטים להלן, בין לגבי עסקים חדשים ובין באופן רחב יותר על כלל העסקים:

א. פיטורים:

אם עובד הצפוי לעמוד בפני הליך שימוע לקראת פיטורים ייעדר מעבודתו בשל מחלה למשך למעלה מ-7 ימים – רשאי העסק החדש לערוך את השימוע בכתב, גם אם ביקש העובד להשמיע את טיעונו בעל פה, ולנקוט בהליך הפיטורים ככל שאלה אינם קשורים במחלה. סעיף זה לא יחול על עובדים בתחומי שמירה, אבטחה וניקיון.

ב. שעות נוספות:

תותר עבור עסקים חדשים העסקה גמישה של עובדים בשעות נוספות מבלי לשנות ביחסי פנאי עבודה במסגרת חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951.

ד. להטיל על שר האוצר כדלקמן:

1. בשימוש המותר על פי תכנית, אך אינו מותר על פי היתר הבנייה – יתוקן חוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965 (להלן: "חוק התכנון והבנייה") כדלקמן:

א. עסק יהיה פטור מהחובה לקבל היתר שימוש חורג ויהיה נדרש לקבלת היתר בנייה בלבד.

ב. לכל היותר עד 30 יום תיבחן המשמעות של החלטת סעיף ד(1)(א) בשיטתו עם מרכז השלטון המקומי בעיקר על תכניות ישנות והאפשרות לחריגה מהכלל האמור בסעיף האמור.

ג. מובהר כי לא חל שינוי בדבר חובת קבלת היתר לצורך ביצוע עבודות הטעונות היתר, ככל שיבוצעו עבודות כאלה לעת התאמת המבנה לשימוש העסק החדש.

2. לבחון, בהתייעצות עם משרד הפנים, את כל האישורים והמסמכים שבעל העסק ממציא לשם קבלת רישיון עסק כך שהם יהיו תקפים גם בעת הסדרת חובותיו לפי חוק התכנון והבנייה, זאת מלבד האישורים הנדרשים להתאמת השימוש לתכנית, והכל מתוך מטרה להביא לאחידת התהליכים ככל הניתן.

3. לתקן, בשיטתו עם שר הפנים, את התוספת השלישית לחוק התכנון והבנייה ולאפשר לנישום לשלם את הסכום שאיננו שנוי במחלוקת מתוך היטל ההשבחה, ולתת ערובה לתשלום הסכום ששנוי במחלוקת, כתנאי להוצאת היתר בנייה, ככל שמדובר בהוצאת היתר לשימוש עסקי.

ה. במסגרת הרפורמה ברישוי עסקים, כפי שהתקבלה בתיקון מספר 27 לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968 (להלן: "חוק רישוי עסקים"), להטיל על כל אחד מן הרגולטורים הקבועים בחוק כעורכי מפרטים אחידים, כדלקמן:

1. לקבוע במפרט האחיד אילו מן הרגולציות הינן חובות שאותן יידרש העסק החדש למלא כתנאי לפתיחתו, ונוגעות בין השאר לתשתית הפיזית של העסק (להלן: 'תנאים מוקדמים') ואילו מן הרגולציות ניתנות להשלמה באופן מדרג עד תום שלוש שנים מיום קבלת הרישיון, והכל בהתאם לעניין ולשיקולים המקצועיים של נותני האישור וככל שניתן.

2. לראות בעסקים חדשים כעסקים שמתקיימות בהם נסיבות מיוחדות לעניין קביעת מסמכים או תנאים שונים לפי סעיף 17 לחוק רישוי עסקים ולקבוע במפרט האחיד אבחנה בין סוגי עסקים בהתחשב במשתנים של ותק עסק וגודלו, ולהתאים את היקף הדרישות ואופיין בהתאם למשתנים אלו. אבחנה כאמור תיקבע בהתאם לעניין ולשיקולים המקצועיים של נותני האישור וככל שניתן.

3. לקבוע באילו מן התנאים במפרט יסתפק נותן האישור בבדיקה של מומחה מוסמך כחלופה לבדיקה על ידי נותן האישור. נותן האישור יקבל את מסמך הבדיקה של מומחה מוסמך או תצהיר של בעל העסק, ויראה בהם אסמכתא לקיומן של בדיקות כנדרש בתנאי המפרט.

4. בחלוף 90 יום מפרסומו של כל מפרט אחיד, יפרסם נותן האישור מדריך מעשי שינגיש ויבהיר את החובות הנדרשות מן העסק, ובמובחן – את החובות הנדרשות מהעסק החדש.

5. ככל שישתנה המפרט, יעודכן המדריך תוך חצי שנה מיום כניסת השינוי במפרט לתוקף.

6. משרד הפנים ירכז מידי המשרדים את המדריכים לצורך פרסומם ויבצע את התיאום מול הרגולטורים על עדכון השינויים בהם.

ו. להטיל על שר הפנים לתקן את חוק רישוי עסקים ותקנותיו כך ש:

1. תוארך התקופה במסגרתה נותן האישור ורשות הרישוי יהיו רשאים לתת היתר זמני עד לתקופה של 3 שנים ובלבד שהתקופה כאמור לא תעלה על משך הזמן המקסימאלי בהיתר הקבוע.

2. לקבוע כי הסדרת תשלומים הנלווים להליך קבלת רישיון עסק לא תהווה תנאי לקבלת רישיון העסק, אם העסק עמד בכל דרישות המפרט האחיד וכן כי העסק יוכל להסדיר את כלל התשלומים גם לאחר קבלת הרישיון ולא יאוחר משנה ממועד קבלת הרישיון. הרישיון אשר ינתן לעסק יבוטל מאליו במידה ולא שולמו יתרת התשלומים כאמור בתוך שנה ממועד קבלת הרישיון.

ז. הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים במשרד הכלכלה והתעשייה:

1. תפעיל תכנית סיוע להטמעת דרישות רגולציה בעסקים חדשים. תקציב התכנית יסוכם בין מנכ"ל משרד הכלכלה והתעשייה והממונה על התקציבים במשרד האוצר.

2. תכין עם משרדי הממשלה את ההצעות לתכנית ההקלות כאמור בסעיף א(2) להחלטה זו.

3. תכין בתוך 60 יום, בהתייעצות עם משרד ראש הממשלה ומשרד הפנים, תבנית אחידה לכתובת המדריכים, כאמור בסעיפים א(2) ו-ה(4) להחלטה זו.

4. הסוכנות תסייע לרגולטורים בהנחייה לגיבוש המדריכים, כך שעבור סוגי עסקים שונים ניתן יהיה לעיין במדריך בודד המבהיר את עיקרי החובות הרגולטוריות המוטלות עליהם בפתחת העסק.

ח. יישום החלטה זו ייעשה בהתאם לסוג הדין או הנוהל או הפרשנות המשפטית הנוהגת מכוחם שורר המצב הקיים. משרדים שיידרשו לתיקוני חקיקה לשם יישום החלטה זו, יפרסמו בתוך 6 חודשים ממועד קבלת החלטה זו, או במועד אחר שנקבע בהחלטה זו, לפי המוקדם מביניהם, תזכירי חוק לתיקוני החקיקה הנדרשים.

ט. ככל שיתגלעו מחלוקות בין רגולטור לסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים בנוגע ליישום החלטה זו, בכל הנוגע למחלוקות מקצועיות הנוגעות לביצוע החלטה זו - תובא המחלוקת להכרעה בוועדת השרים לרגולציה או ועדה אחרת, אם הפנתה אליה ועדת השרים לרגולציה. משרדי הממשלה ידווחו לוועדת השרים לרגולציה, מעת לעת, על יישום החלטה זו. ועדת השרים לא תכריע במחלוקת שעניינה אחת מאלה: החלטה שיפוטית או מעין שיפוטית או החלטה הנתונה לשיקול דעת עצמאי לפי דין.

הנוסח המחייב של החלטות הממשלה הינו הנוסח השמור במזכירות הממשלה.

הנוסח המחייב של הצעות חוק ודברי חקיקה הנזכרים בהחלטות הינו הנוסח המתפרסם ברשומות.

החלטות תקציביות כפופות לחוק התקציב השנתי.